

งาน ระบบและระเบียบการทำงานที่เป็นมาตรฐานสากลภายในสถาบันบริการสารสนเทศแห่งนั้น ความสมบูรณ์ของทรัพยากรสถาบันบริการสารสนเทศ ตลอดจนสภาพผู้ใช้บริการสถาบันบริการสารสนเทศ หรือในสภาพของปัจจัยภายนอกที่สำคัญๆ ได้แก่ งบประมาณที่ได้จากการจัดสรรนโยบายของผู้บริหาร บุคลากรในหน่วยงานอื่นที่สามารถให้ความช่วยเหลือเมื่อมีข้อขัดข้อง รวมทั้งการดูแลให้บริการหลังการขายของบริษัทตัวแทนจำหน่าย

การคัดเลือกระบบห้องสมุดอัตโนมัติที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสถาบันบริการสารสนเทศของตนมากที่สุด น่าจะเป็นบทสรุปในการตัดสินใจของบรรณารักษ์ได้อย่างดี ไม่ว่าจะโดยการศึกษาจากเอกสาร การศึกษาดูงานตามสถาบันบริการสารสนเทศต่างๆ การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงของสถาบันบริการสารสนเทศแห่งอื่นๆ ที่ได้นำระบบห้องสมุดอัตโนมัติมาใช้แล้ว ตลอดจนการวิจัยเพื่อให้ได้ระบบที่เหมาะสมกับผู้ใช้และสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้งานได้ดีที่สุด สำหรับระบบห้องสมุดอัตโนมัติที่ใช้ในประเทศไทยมีหลายโปรแกรม ในที่นี้จะขอกกล่าวถึงที่นิยมใช้ในประเทศไทยดังนี้

2.1 ไดนิกซ์ (Dyrix) เป็นระบบห้องสมุดอัตโนมัติสำเร็จระบบแรกที่ได้มีการพัฒนาระบบภาษาไทยขึ้นใช้กับหนังสือภาษาไทยอย่างจริงจัง ไดนิกซ์เป็นระบบที่พัฒนาในประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อปี พ.ศ.2526 ปัจจุบันบริษัท Ameritech Library Services เป็นเจ้าของ ไดนิกซ์เป็นระบบที่มีการใช้กับระบบห้องสมุดประชาชนมากที่สุด สามารถใช้งานได้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ทุกระดับ ระบบไดนิกซ์ออกแบบมาให้ใช้กับระบบปฏิบัติการที่เรียกว่า พิกค์ (PICK) และทำงานภายใต้ระบบปฏิบัติการ UNIX อีกชั้นหนึ่ง โดยใช้โปรแกรมการจัดการฐานข้อมูลของยูนิเวิร์ส (Universe) การทำงานของระบบเป็นแบบผู้ใช้หลายคน (Multi-User) และงานหลายงาน (Multitask) ไดนิกซ์มีระบบการทำงานตรงตามลักษณะงานประจำของสถาบันบริการสารสนเทศนับตั้งแต่โมดูลเริ่มต้น คือ

2.1.1 ชุดคำสั่งการทำรายการ (Cataloging Module) เป็นหัวใจหลักของระบบห้องสมุดอัตโนมัติ และเป็นโมดูลที่จัดสร้างฐานข้อมูลบรรณานุกรม ซึ่งสามารถทำได้ทั้งในรูปแบบ MARC format และ Dyrix format

2.1.2 ชุดคำสั่งสืบค้นบรรณานุกรมแบบออนไลน์ (Online Public Access Cataloging: OPAC) มีความสำคัญต่อการใช้งานค้นคืนสารสนเทศของผู้ใช้ โมดูลนี้จะมีหน้าที่ทำงานในส่วนบัตรรายการห้องสมุด โดยจะทำหน้าที่ให้ผู้ใช้เข้าถึงฐานข้อมูลรวมในโมดูล Cataloging ทำให้สามารถค้นหาหนังสือและสารสนเทศอื่นๆ ในฐานข้อมูลได้ทั้งจากชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ หัวเรื่อง หรือค้นหาด้วยคำสำคัญต่างๆ

2.1.3 ชุดคำสั่งบริการยืม-คืน (Circulation Module) ช่วยในการทำงานด้านการยืม-คืนสารสนเทศ และจะทำงานออนไลน์อยู่กับฐานข้อมูลรวมเช่นกัน หากมีฐานข้อมูลของผู้ใช้ห้องสมุดเพิ่มขึ้นมา โมดูลนี้จะตรวจสอบสภาพของสารสนเทศและผู้ใช้ เช่น เป็นหนังสือประเภทใดให้ยืมออกได้หรือไม่ รวมถึงหนังสือที่นำมาคืนเกินเวลาหรือไม่ เสียค่าปรับเท่าใด ซึ่งสามารถตั้งค่าได้ตามเกณฑ์ของห้องสมุด

2.1.4 ชุดคำสั่งจัดซื้อ-จัดหา (Acquisition Module) จะจัดการเกี่ยวกับ